

Referat af møde i FØJOs bestyrelse

Onsdag den 21. maj 2008

Fødevarøkonomisk Institut, Rolighedsvej 25, 1958 Frederiksberg C

Til stede

Tomas Roland (TR), Marie Louise Nissen (MLN), Dorte Lau Baggesen (DLB), Thomas Harttung (TH), Erik Steen Jensen (ESJ), Hanne Bach (HB), Karen Søegaard (KS), Søren Frandsen (SF), Inge Tetens (IT), Niels Halberg (NHA), Lars Elsgaard (LEL, referent)

Afbud

Stig Milan Thamsborg

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Bemærkninger til referat fra bestyrelsesmødet den 4. februar 2008
3. Meddelelser
4. Vidensyntesen
 - Status
 - Orientering om hovedpunkter i syntesen
 - Der henvises til hjemmesiden for seneste version af kapiteloversigt, kapitler og workshop referat mm.: <http://ecowiki.org/OekologiskUdvikling/Hvidbog>
5. CORE Organic: samarbejdet, strategi, nye lande Internationalt center, status og videre forløb (vedlagt udkast til vedtægter, orientering og forslag til udenlandske medlemmer samt ansøgning fra FØJO til DFFE)
6. Økologikongressen 2009
7. Eventuelt

Thomas Harttung bød indledningsvis velkommen til Marie Louise Nissen fra DFFE, der afløser Lone Bjørn som observatør i bestyrelsen. Ligeledes bød TH velkommen til Tomas Roland, der deltog som repræsentant for brugerudvalget.

ad. 1. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden godkendt uden tilføjelser

ad. 2. Bemærkninger til referat fra bestyrelsesmødet den 4. februar 2008

Ingen bemærkninger til referatet

ad. 3. Meddelelser

Niels Halberg meddelte, at FØJO har ansat en ny informationsmedarbejder, Simon Olling Rebsdorff, der starter 1. juni 2008. Simon har en naturvidenskabelig Ph.D. grad og er netop i gang med at færdiggøre diplomuddannelsen i journalistik. Simon kommer blandt andet til at arbejde med FØJO's hjemmesider, nyhedsbreve og øvrige informationsmateriale.

FØJO's stand ved verdenskongressen OWC i Modena, bliver arrangeret i samarbejde ISO FAR og FiBL. FØJO's projekter bliver præsenteret via en række nye foldere, der netop er under udarbejdelse, ligesom de projektledere, der deltager i OWC inviteres til at komme forbi FØJO's stand.

NHA orienterede om besøg fra Det Radikale Venstre, der havde besøgt DJF og blandt andet med interesse hørt om den økologiske forskning i regi af FØJO.

Endelig nævnte NHA, at FØJO præsenterer en poster ved temadagen om klima som RUFF arrangerer d. 22. maj i Humlebæk.

ad. 4. Vidensyntesen

NHA gav en status for arbejdet med vidensyntesen. Arbejdet følger den oprindelige tidsplan, dog blev workshoppen om fremtidsscenarioer rykket en måned for at få maksimalt udbytte af arrangementet. Der er ligeledes kommet en del ekstra kapitler ind i arbejdet, blandt andet om fødevarerikkerhed. Det planlagte kapitel med fokus af bæredygtighedsvurdering af scenarierne er blevet ændret til at fokusere på et review af kendte effekter af økologi på natur og miljø samt samfundsøkonomi og landdistrikter. Dette skyldes dels at Departementet direkte har efterspurgt et sådant kapitel (med kort varsel) og dels at forfattergruppen med særlig indsigt i denne type arbejde fandt at en bæredygtighedsvurdering af scenarierne ville være overordentlig vanskelige at udarbejde af metode- og tidsmæssige årsager. Samtidig har det vist sig, at scenariernes rolle i den samlede vidensyntese vil antage en mindre betydende karakter, mens altså miljø og natureffekter i stedet vil blive opprioriteret.

Workshoppen om fremtidsscenarioer, der blev afholdt i april, frembød en imponerende deltagerliste ikke mindst takket være indsatsen fra medlemmerne i strategigruppen i forbindelse med invitationer til arrangementet. Deltagerne i workshoppen var repræsentanter fra det økologiske marked, der med stor entusiasme deltog i scenariospillet. Et referat fra mødet ligger nu på vidensyntesens hjemmeside EcoWiki. Udbyttet af arrangementet var en række værdifulde betragtninger, der komplementerer det arbejde, der ligger til grund for de øvrige kapitler. Scenariospillet viste sig således at udgøre en værdifuld alternativ måde til at indhente viden, der kan spille sammen med den mere forskningsbaserede viden.

I tilknytning til arrangementet var der tre indlæg fra internationale aktører. Et af disse indlæg blev optaget elektronisk og det vil blive undersøgt om dette kan lægges ind på hjemmesiden.

En række af vidensyntesens foreløbige kapitler ligger allerede på hjemmesiden og kan løbende kommenteres. Foreløbige resultater fra vidensyntesen bliver præsenteret på et offentligt møde d. 12. juni, hvorimod den færdige rapport skal udkomme til september. [Vidensyntesen fra mødet 12/6 samt præsentationerne kan nu downloades fra www.icofs.org].

DLB nævnte behovet for at krydstjekke informationer mellem de enkelte kapitler. Bestyrelsen diskuterede måder, hvorpå dette kan foregå og fandt at bilaterale kontakter mellem forfatterne i høj grad skal sikre en vis koordinering. SF pointerede, at der kan være reelle forskelle i opfattelser og tilgange til et givent emne. Koordineringen behøver ikke være vandtæt mellem de enkelte kapitler, idet der skal være plads til forskellighed. Men det skal derimod bearbejdes og fremgå i syntesekapitlet, hvorledes eventuelle forskelle forholder sig til hinanden. Dette vil stille krav til redaktør-opgaven, som sekretariatet kommer til at arbejde med.

NHA redegjorde for det igangværende arbejde med at uddrage de kommende hovedlinier i vidensyntesen, der skal fremlægges på mødet d. 12. juni. Til dette arbejde har FØJO indhentet hjælp fra Mette Meldgaard, der er næstformand i IFOAM, og deltager som skribent i syntesearbejdet.

NHA gennemgik herefter hvilke hovedområder, der kommer til at optræde på mødet d. 12. juni.

Bestyrelsen diskuterede herefter en række forhold omkring barrierer for omlægning blandt landmænd, omkring mangfoldighed i økologiske bedrifter, og forædling af sorter og racer, der er særlig velegnede under økologiske forhold.

TH konkluderede at vidensyntesen er i god fremdrift, men stadig er i proces og har brug for bearbejdning. Oplægget, der uddrager de foreløbige hovedpunkter af vidensyntesen,

rundsendes til bestyrelsen d. 2. juni efter sekretariatet har haft lejlighed til at indarbejde forslag fra strategigruppen.

ad. 5. CORE Organic: samarbejdet, strategi, nye lande

NHA oplyste at samarbejdet i CORE Organic i første omgang videreføres i form af CORE Organic Funding Body Network (FBN), hvor FØJO leder samarbejdet og har udarbejdet en strategi, der blev præsenteret på FBN mødet den 29/4. Målet er at etablere et bredere og dybere samarbejde der involverer flere lande, herunder Belgien, Tyrkiet, Polen, Spanien og Irland. Indtil videre er det lykkedes at få en 'call tekst' med i det nye ERA Net call der lanceres til sommer. Der er dog udsigt til hård konkurrence mellem forskellige ERA Net, så et grundigt forarbejde for en CORE Organic ansøgning er påkrævet. Næste møde i FBN bliver i september 2008, mens der er udsigt til deadline for ansøgningen til EU i juni 2009.

TH roste arbejdet og så frem til, at den danske del af CORE Organic samarbejdet kan blive finansieret selvstændigt, så midlerne til dette vigtige internationale arbejde ikke hentes fra den nationale indsats. Der må imidlertid imødeses en række udfordringer i det nye og udvidede samarbejde, blandt andet i forhold til etablering af en reel fælles pulje for projektansøgninger, hvilket i forhold til de nationale lovgivninger for aflønning kan blive noget, der skal arbejdes med. NHA nævnte ligeledes udsigten til, at det nye samarbejde kan komme til at omfatte flere udbudsrunder af forskningsprojekter, der igangsættes på forskellige tidspunkter. Også dette vil gøre det nye samarbejde udfordrende at koordinere.

ad. 6. Internationalt center, status og videre forløb

TH redegjorde for den udvikling, der har ført til, at det internationale forskningscenter ICROFS nu etableres som en videreførelse af FØJO/DARCOF. Fødevareministeriet er ved at have vedtægterne på plads for det nye center, og TH opfordrede til, at bestyrelsen i løbet af sin diskussion kom med indspil til, hvordan det nye center og programkomiteen kan få de bedst mulige arbejdsbetingelser. Herunder hvordan der laves en optimal proces i forbindelse med et nyt nationalt forskningsprogram.

ESJ spurgte til bestyrelsens muligheder for at give input til de nye vedtægter og i hvilket omfang disse stadig var til forhandling. TH betonedede at ændringer kunne komme på tale, såfremt der måtte findes særlig uhensigtsmæssige passager, men at vedtægterne i det store hele var konfirmerede.

ESJ efterlyste en uddybning af tankerne bag det nye center, og hvorvidt det øgede internationale fokus skulle ses som en svækkelse af den nationale indsats. TH redegjorde for, at den internationale drejning skulle ses som fremtidssikring af økologiforskningen – også på nationalt niveau – set i lyset af såvel det nye regeringsgrundlag som den nye universitesreform.

SF opfordrede til at ministeriet gjorde sig nogle tanker om lanceringen af det nye center, således at det får gennemslagskraft også i de øvrige ministerier, der skal bakke op om centrets virke.

TR fandt det nye center spændende, men fandt det samtidig ærgerligt, at bestyrelsen ikke længere kommer til direkte at repræsentere fx forbrugerinteresser og arbejdsmiljø. .

Flere i bestyrelsen fandt, at de nye vedtægter ikke i tilstrækkelig grad afspejlede centrets nye internationale virke og betydning, ligesom det endnu ikke er klart, hvorledes forholdet mellem den internationale bestyrelse og programkomiteen kommer til at fungere. TH pointerede, at dette netop var noget, der skulle arbejdes videre med i forhold til den forretningsorden for centret, som efterfølgende skal udarbejdes. Ligeledes medgav TH, at de nye vedtægter kunne være mere omfattende, men at vedtægterne i deres nuværende form medvirker til, at centret kan etableres. NH påpegede at det har været vigtigt at sikre at den nye internationale bestyrelse kan påvirke centrets mission og strategi, som derfor vil blive udarbejdet i den kommende tid i dialog med medlemmerne.

TR så gerne, at u-landsrelaterede ord som fødevarer sikkerhed og varestrømme kunne indgå i centrets formål, ligesom IT nævnte food security og foodsafety. NH takkede for dette input og forstår at idéen og mulighederne med ICROFS skal fremgå stærkere.

IT udtrykte sin betænkelighed for hvordan de fremtidige resurser skal tilflyde centret. Der var enighed om dette var en stor udfordring men også et arbejde, hvor den nye bestyrelse og program komiteen tilsammen får mulighed for at forfølge en række spændende muligheder. Tilvejebringelsen af midler til et styrket international økologi arbejde bliver således en af den nye bestyrelses fremmeste opgaver.

Med hensyn til offentliggørelsen af det nye center, oplyste TH, at der i første omgang satses på en 'soft launch', der følges op senere omkring september, når den nye internationale bestyrelse er samlet. TH forudså, at det nye center kan være med til at styrke sekretariatet og var ikke bekymret for videreførelsen af dansk forskning i centrets regi. TH nævnte ligeledes, at der snarest vil komme engelsk udgave af vedtægterne.

SF henstillede til, at centret ved den egentlige lancering i september bliver meget klar i sine udmeldinger om formålet og hensigten bag det nye center, så det klart fremgår, hvorledes det nye internationale fokus bidrager til at løfte og udvide de aktiviteter, der allerede udføres.

NHA oplyste at centrets oprettelse giver mulighed for snarligt at ansætte to nye personer til at styrke den internationale gennemslagskraft. Dette er en væsentlig forudsætning for at løfte de nye opgaver.

Bestyrelsen drøftede herefter en række overvejelser om, hvordan et nyt dansk forskningsprogram eventuelt skal skrues sammen. Baseret på de hidtidige erfaringer var et af forslagene, at der lægges op til en struktur, der rummer mulighed for såvel projekter med en horisontal som en vertikal profil. Forstået på den måde, at såvel tværfaglige som mere dybe projekter kan være ønskelige.

TH lagde op til, at bestyrelsens medlemmer indtræder i den nye programkomite under hensyntagen til de formelle rammer, der fremgår af vedtægterne. I de tilfælde, hvor der sker personskift forventes de respektive institutioner at melde tilbage, hvilke personer der deltager.

SF, der har fået ansættelse som prodekan ved AU, meddelte, at FØI indstiller et nyt medlem til den nye programkomite. SF benyttede samtidig lejligheden til at takke for samarbejdet i FØJO's bestyrelse, hvor han fungerede som næstformand, og ønskede det nye center held og lykke. TH takkede på bestyrelsens vegne SF for en altid engageret og motiverende indsats i bestyrelsens arbejde.

Den nye programkomite forventes at skulle mødes i det tidlige efterår. Mødekort vil blive udsendt.

ad. 7. Økologikongressen 2009

NHA oplyste, at FØJO er involveret i den Nordiske Økologikongres 18.-20. maj 2009 (<http://nordicorganic.org>), hvor centret bidrager med idéer til temaer og forslag til forskere, der kan præsentere økologiske forskningsresultater.

Omkring den danske økologikongres ser det ud til at DLBR, ØL, og Dansk Landbrug går sammen om at skabe de økonomiske rammer for et arrangement i 2009.

ad. 8. Eventuelt

Næste møde i bestyrelsen, der nu bliver en program komite, er planlagt til ultimo september. Bestyrelsen overvejede, at bruge Doodle (<http://www.doodle.ch/main.html>) som planlægningsværktøj til møder og ESJ foreslog, at han prøvede at indkalde til et fiktivt møde.